

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. годину

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА**

**Покрајински завод
за социјалну заштиту**

ФЕБРУАР 2016.

САДРЖАЈ

1. *Увод*
2. *Организационо-институционални оквир деловања*
3. *Истраживачко-аналитички рад*
4. *Стручна подршка*
5. *Професионална обука и развој људских ресурса*
6. *Информисање, промоција и подршка*
7. *Друге активности*

Покрајински завод за социјалну заштиту (у даљем тексту: Завод) је установа која обавља развојне, саветодавне, истраживачке и друге стручне послова у социјалној заштити. Основан је од стране Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине Одлуком о оснивању Покрајинског завода за социјалну заштиту број:022-00708/2005 од 29.12.2005. године („Службени лист АПВ“ број 1/06) и уписан је у судски регистар Решењем Трговинског суда у Новом Саду број Фи 82/06 од 05.06.2006. године.

Завод послује као индиректни буџетски корисник, а финансијска средства за рад се обезбеђују из буџета АП Војводине.

У десетој години свог постојања, Завод је наставио активности које су усмерене на добробит грађана АП Војводине а односе се на унапређења система социјалне заштите, све у складу са прописима и смерницама Европске уније и Агендом 2020. С тим у вези, осим обављања редовне делатности, Завод је аплицирао пројектним предлозима на конкурсима који се финансирају из европских фондова у циљу стручног усавршавања стручних радника у систему социјалне заштите и самим тим унапређењу квалитета услуга које се пружају корисницима. Наша установа је била у већој или мањој мери укључена у све реформске процесе на чије планирање и динамику реализације није имао значајнијег утицаја, а који се нису могли у на почетку године у потпуности предвидети. Ипак, и поред свих изазова са којима смо се суочавали, током 2015. године реализоване су све најзначајније планиране активности.

Завод је у 2015. години, у области **истраживачко - аналитичког рада** наставио са прикупљањем података на основу којих је израдио Анализу извештаја рада центара за социјални рад за 2014. и Анализу установа за смештај корисника за 2014. на територији АП Војводине.

Осим развијања методологије и инструмената праћења евалуације, у фокусу истраживачког рада Завода у 2015. години били су деца и млади са проблемима у понашању.

Анализа рада центара за социјални рад у АП Војводини у заштити деце са проблемима у понашању и аналитичко истраживачки рад и праћење и унапређење квалитета услуга које се на територији АП Војводине пружају женама жртвама насиља.

Сегмент рада који се односи на **стручна подршку** спроводио у складу са Програмом рада Покрајинског завода за социјалну заштиту за 2015. годину. Наведеном подршком су у подједнакој мери били обухваћени водитељи случаја, супервизори и правници из центара за социјални рад, као и стручни радници и правници из установа за смештај корисника, сви са територије АП Војводине.

Стручни скупови су се најчешће организовали у форми едукација без провере знања, округлих столова и трибина и били су одобрени од стране Коморе социјалне заштите, тако да су учесници стицали и бодове за лиценцу. Теме на којима се радило су одређене у односу на исказане потребе стручних радника и за које је процењено да су од значаја за унапређење њихових професионалних компетенција. Стручним радницима се пружала подршка у виду учешћа представника завода на скуповима који су други организовали, на конференцијама случаја и кроз саветодавни рад у појединачним предметима.

Професионалану обуку, као област рада Завода, у извештајној години карактеришу активности које су првенствено усмерене на испитивању потреба стручних радника у систему социјалне заштите за акредитованим обукама, праћењу и реализацији акредитованих програма обуке. Осим наведеног радило се и на активацији пружаоца услуга у АП Војводини да креирају и акредитују своје програме обуке.

Током 2015 године, посебна пажња је посвећена транспарентности рада наше установе, кроз активности у **области информисања**. Повећању видљивости Завода допринело је континуирано и свакодневно ажурирање веб сајта, благовремене најаве организација стручних скупова, постављање извештаја о реализованим активностима, редовним информисањем о значајним дешавањима у Заводу и систему социјалне заштите и доступност за медије.

2015. годину, као последњу четврту годину за испуњење задатака дефинисаних стратешким планом, обележила је успешна сарадње са оснивачем, Покрајинском владом, преко Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију, Покрајинским секретаријатом за привреду, запошљавање и равноправност полова, Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Комором социјалне заштите преко представника Завода у Управном одбору Коморе и Скупштине Коморе, и Републичким заводом за социјалну заштиту. Настављено је вишегодишње партнерство са Уницефом, успостављено је партнерство са Унијом послодаваца Војводине, а интензивно се радило и на

повезивању са другим значајним организацијама јавног и цивилног сектора, како из система социјалне заштите тако и из других система. У прилог томе је и закључење меморандум о сарадњи (МОС) са Асоцијацијом Дуга из Шапца.

2. Организационо - институционални оквир деловања

Завод је у 2015. години имао укупно 14 запослених и то: директора, 11 запослених на неодређено време и 2 запослена на одређено време (замена за привремено одсутне запослене), што је мање од норматива, предвиђеног Правилником о ближим условима у погледу простора, опреме и потребних стручних и других радника за оснивање завода за социјалну заштиту („Сл. гласник РС“ бр. 38/2006). Наведеним Правилником је утврђено да за обављање делатности Покрајински завод за социјалну заштиту треба да има укупно 16 запослених, а нама актуелно недостаје један саветник за социјалну заштиту и један за послове информисања, промоције и подршке.

Поступајући по Уредби о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“ бр. 113/2013), Завод је у претходној години, редовно подносио захтеве за ново запошљавање ради попуњавања слободних радних места (ПРМ Образац) за која су у финансијском плану обезбеђена средства за зараде. Ни на једну од поднетих молби за ново запошљавање није добијена сагласност Министарства за финансије - Комисије за давање сагласности на ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава. Како није дошло до повећања стручног кадра у извештајној години, за обављање послова у оквиру редовне делатности и испуњавање уговорених задатака Завод је уложио значајан напор на ефикасније и ефективније ангажовање постојећих ресурса. Из тог разлога сви саветници поред редовних послова, ангажовани су и на прикупљању и праћењу релевантне литературе, прикупљању информација о значајним установама, организацијама и стручњацима, моделима добре и лоше праксе, главним снагама, кључним проблемима, чинећи их доступним свим заинтересованим актерима, изради анализа, давању стручног мишљења, учешћем у изради критеријума квалитета и стандарда стручног рада, учешћем у активностима различитих актера.

У току 2015. године је истекао мандат члановима Управног и Надзорног одбора, па су по Решењу Покрајинске владе од 13.05.2015. године именовани нови Управни и Надзорни одбор. У складу са измењеним одредбама Статута Покрајинског завода за

социјалну заштиту, смањен је број чланова Управног одбора, са 9 чланова на 5 чланова, а број чланова Надзорног одбора је остао непромењен 3 члана.

У извештајној години су одржане 5 седнице Управног одбора (2 седнице у старом сазиву и 3 седнице у новом) и 2 седнице Надзорног одбора (једна седница у старом и једна у новом сазиву).

Нормативна акта која донета у извештајној години су: Правилник о изменама и допунама Правилника о раду број: 10/2015 од 29.01.2015. године, Правилник о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Покрајинског завода за социјалну заштиту број: 44/2015 од 09.04.2015. године, Пословник о раду Управног одбора: 89/2015 од 08.06.2015. годину, Пословник о раду Надзорног одбора Покрајинског завода за социјалну заштиту број: 90/2015 од 08.06.2015. године и Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања у Покрајинском заводу за социјалну заштиту број: 165/2015 од 12.10.2015. године.

Када је реч о пословном простру Завода, није било измена у односу на претходне године. Завод и даље делатност обавља у седам канцеларија у згради ЈВП Воде Војводине, у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина бр. 25. Иако су канцеларије одговарајуће површине, недостаје засебан простор за организовање обука, стручних скупова и конференција у Заводу што у многоме отежава редован рад. Недостатак простора за библиотеку и архиву (које се сваке године увећавају), представља проблем Заводу. Наиме, наша установа располаже библиотеком која у свом фонду садржи преко 1.500 наслова из области социјалне заштите, социологије, психологије, филозофије, педагогије, права, привреде, медицине, речника и лексикона. Међу књигама има значајних издања на енглеском, француском и немачком језику, а која никада нису била предмет превода на српски језик и које је потребно чувати у адекватним условима. Тренутно је библиотека смештена у канцеларији која није за ту намену, јер отежава рад саветницама због значајног умањења радног простора, а отежава и посао вођења библиотеке и коришћење постојеће литературе, сакупљања и чувања стручних часописа и других публикација.

Завод располаже једним службеним возилом марке „Шкода – Октавиа“, које је набављено након оснивања установе, старо 10 година, дотрајало и потпуно амортизовано. Поседовање службеног возила као основног средства је веома важно за Завод, јер се велики део активности одвија ван службених просторија. Поред свих настојања да се у току године обезбеде средства за замену службеног аутомобила,

до реализације није дошло због тешке економске ситуације и рестриктивног буџета. Унапређење материјалних ресурса се у 2015 години односило само на парцијално обнављање компјутерске опреме.

3. Истраживачко аналитички рад

Стратешки циљ Завода за период од 2012. до 2015. **који представља основу у истраживачко-аналитичком делу рада, јесте допринети даљем наставку реформе и развоју система социјалне заштите у АП Војводини.**

Овај стратешки циљ је представљао основу Програма рада у истраживачко-аналитичком делу за 2015. годину, у складу са којим су се одвијале активности у овој области деловања Завода.

У оквиру првог специфичног циља који подразумева **сагледавање и презентовање актуелног стања у систему социјалне заштите у АПВ,** реализоване су следеће активности у току 2015. године:

- **Израда анализе извештаја о раду центара за социјални рад у АП Војводини за 2014. годину**

У првој половини 2015. године, након што су прикупљени годишњи извештаји о раду за 2014. годину и извршена логичка контрола података у достављеним извештајима, урађена је анализа извештаја о раду ЦСР са територије АП Војводине за 2014. годину. На територији АП Војводине у току 2014. године функционисао је 41 ЦСР, 38 градских/општинских и 3 међуопштинска.

Анализирани су капацитети ЦСР као пружалаца услуга по питању људских ресурса и организацијских капацитета, обим послова које центар обавља у остваривању права и спровођењу мера у вршењу јавних овлашћења, карактеристике циљних група корисника у систему социјалне заштите, као и обим послова ЦСР као пружаоца услуга социјалне заштите.

Кључни закључци изведени на основу анализе, када су капацитети ЦСР у питању, указују да се након трогодишњег периода од 2009. до 2012. године када је евидентиран пораст од 24% у броју запослених и стагнације у периоду од 2012. до 2013. у последњој извештајној 2014. години евидентира пад броја запослених, што је резултат пре свега важеће Уредбе о забрани запошљавања у јавном сектору. На дан 31. децембра 2014. године у ЦСР је било запослено укупно 1.049 радника, дакле

41 радник мање него на крају 2013. године, а 26 радника мање него на крају 2012. године. Смањење броја запослених у највећој мери се уочава међу запосленима који су финансирани из општинских буџета.

Оваква кретања у смислу људских ресурса који треба да одговоре на потребе становништва дешавају се у условима када се број корисника услуга система социјалне заштите повећава, и то у просеку за 4,9% годишње. У току 2014. године евидентирано је укупно 58.061 деце корисника ЦСР, а на основу података можемо говорити о тенденцији пораста броја деце која су из различитих разлога у систему социјалне заштите. У току 2014. године евидентирано је укупно 147.303 пунолетних корисника, што је за 5,7% више него претходне године. Проблем сиромаштва популације је константно најизраженији, па су корисници са проблемом социјално – материјалне угрожености као и ранијих година најбројнији у свим узрасним групацијама корисника - младих, одраслих, старијих, али и деце.

Законом је регулисано под којим условима ЦСР поред услуга које пружа у вршењу јавних овлашћења може пружати и друге услуге социјалне заштите. И током 2015. године у оквиру ЦСР организовано је пружање дневних услуга у заједници, услуга подршке за самосталан живот и саветодавно терапијских и социо-едукативних услуга. Услуге смештаја које се пружају у ЦСР организоване су у оквиру домског одељења при ЦСР и прихватилиштима, као и Сигурним кућама за жене жртве насиља у породици и родно заснованог насиља.

- **Израда анализе извештаја о раду установа за смештај корисника у АП Војводини за 2014. годину**

На основу годишњих извештаја о раду установа социјалне заштите за смештај корисника за 2014. годину, у току 2015. године урађене су анализе са циљем да се добије увид у стање у овим установама, односно приказ основних података о установама и структури корисника према основним обележјима.

Анализом су обухваћене све установе са територије Покрајине у јавном сектору које пружају услугу смештаја за одрасле и старије особе и децу и младе тј. укупно 28 установа. Све установе налазе се у процесу лиценцирања за пружање услуга, тако да су анализе обухватиле и анализу усклађености капацитета установа и других услова у погледу испуњења прописаних минималних структуралних и функционалних стандарда.

Услуге смештаја у јавном сектору за одрасле и старије особе у АП Војводини пружа укупно 16 установа које је користило током 2014. године укупно 4.768 корисника што је за 1,7% мање у односу на претходну годину, док је додатне услуге (дневни боравак, клубове, помоћ у кући, помоћ и негу у кући и друге сервисне услуге), које су пружају у оквиру ових установа користило још 15.828 корисника, углавном старијег становништва из локалних заједница. У последњој извештајној години број корисника додатних услуга је повећан за 2,9%. Иако су готово све установе у АП Војводини имале током 2014. године у понуди и додатне услуге поред домског смештаја, потребно је и даље радити на развоју ових услуга и повећању учешћа локалних самоуправа у развијању нових капацитета.

Када су у питању установе за смештај особа са интелектуалним и менталним сметњама и сензорним тешкоћама, капацитет установа у 2014. години у домском смештају износио је укупно 1.775 места, а укупан број корисника који су током 2014. године користили услугу домског смештаја је 1.921 док је на дан 31.12.2014. на смештају је било 1.781 корисника. То значи да је попуњеност капацитета била изнад 100% као и претходних година. Закључци на основу анализе говоре да је капацитет ових установа недовољан у односу на реалне потребе и захтеве за смештајем, а имајући у виду велике капацитете установа (и преко капацитета који је дозвољен Законом о социјалној заштити), попуњеност преко утврђених капацитета и дуг боравак највећег броја корисника у установама, процес трансформације установа је потребно на даље подржати.

Када су установе за смештај деце и младих у питању, анализа указује на проблем који је присутан годинама уназад, а то је превелики капацитет установа за децу и младе са сметњама у развоју који премашује капацитет који је дозвољен Законом. У процесу трансформације пред установама за децу и младе као и доносиоцима одлука је још увек велики изазов на који начин да прилагоде капацитете као и да развијају додатне услуге као што су прихватилишта, дневни боравци, становање уз подршку и друге услуге. Чињеница да највећи број деце и младих у установе долази на смештај из својих биолошких породица указује и на потребу за пружањем интензивније подршке примарној породици.

У оквиру другог специфичног циља који подразумева **унапређење услуга социјалне заштите у АПВ кроз давање препорука пружаоцима услуга и доносиоцима одлука**, реализоване су следеће активности:

- **Унапређење система мониторинга и евалуације у систему социјалне заштите**

Обрасци за извештавање ЦСР и установа за смештај корисника континуирано се мењају и унапређују са циљем да се на што поузданији начин сагледају ефекти реформе система и ефекти примене мера и услуга социјалне и породично правне заштите у пољу веће социјалне укључености и подршке становништву. Имајући у виду овакав развојни карактер обрасца за извештавање, важно је истаћи да су извесне промене које могу да допринесу већој поузданости и прецизности података који се прикупљају и даље неопходне а да се на таквим променама у сарадњи са Републичким заводом за социјалну заштиту радило и у овој години. Образац за извештавање ЦСР је измењен у појединим сегментима са циљем да се повећа поузданост прикупљених података као и да се од наредне извештајне године створи основа за прикупљање података о неким „новим“ циљним групама система. Након консултативног састанка који је одржан у Републичком заводу за социјалну заштиту упућени су заједнички закључци ка надлежном министарству, а који упућују на потребу за увођењем јединственог информационог система у систему социјалне заштите као и потребу за давањем већег значаја пословима аналитичко истраживачког рада у области социјалне заштите као основе планирања заснованог на подацима.

У циљу мониторинга и евалуације као и пружања стручне подршке локалним самоуправама и пружаоцима услуга у процесу развијања, институционализације и праћења локалних услуга, Завод је током ове године развио методологију и инструменте праћења и евалуације. Методологија обухвата едукацију локалних пружалаца услуга о релевантним темама и анализу више сегмената рада пружаоца услуге кроз стручне посете и примену инструмената (упитника за пружаоца услуге, водича за интервју са пружаоцем услуге и упитника за испитивање задовољства корисника пруженим услугама). Креирана методологија омогућава анализу степена остварености стандарда квалитета услуга и елемената партиципативности корисника у услугама и поштовања права и начела социјалне заштите. Резултати мониторинга и евалуације треба да буду основа пружања стручне подршке и препорука пружаоцима и локалним самоуправама за унапређење целокупног пружања услуге. Наведена методологија је тестирана у оквиру Програма мониторинга и евалуације услуга социјалне заштите у граду Панчеву и биће коришћена и у наредном периоду у овом сегменту рада Завода.

- **Анализа рада центара за социјални рад у АП Војводини у заштити деце са проблемима у понашању**

Током 2015. године Завод је урадио анализу са циљем стицања увида у основна обележја једне од корисничких група система социјалне заштите - деце са проблемима у понашању и улога центра за социјални рад у њиховој заштити. Полазећи од резултата анализе изведени су неки од следећих закључака који упућују на препоруке пружаоцима услуга и доносиоцима одлука: број деце са проблемима у понашању током анализираних три године је релативно стабилан али је у порасту број деце млађег узраста (кривично неодговорне) која чине преступништва. Са тим у вези, програмима превенције, треба обухвати што нижи узраст деце, имајући у виду тенденцију смањивања узрасне границе деце која чине преступништва. Задатак центара за социјални рад је да иницирају и координирају превентивне програме и активности различитих система у локалној заједници. У сегменту превентивног рада центра треба ојачати сарадњу са образовним системом а образовни систем се може посматрати и као прва карика у раном препознавању деце која испољавају проблеме у понашању и деце која су у ризику. На територији АП Војводине, ако изузмемо Суботицу, још увек није институционализована услуга дневног боравака за децу и младе са проблемима у понашању, у оквиру које могу да се спроводе мере изречене према малолетницима. Због тога је потребно да се предузму кораци на стварању неопходног оквира на локалном нивоу у смислу међусекторске сарадње, а препорука је за центре за социјални рад да иницирају успостављање ове услуге а локалне самоуправе својим механизмима да им омогуће одрживост. Резултати ове анализе дакле јасно указују у којим правцима би требало деловати у пољу заштите деце са проблемима у понашању.

- **Допринос реформи и наставку политике сузбијања насиља у породично-партнерском односу кроз аналитичко истраживачки рад и праћење и унапређење квалитета услуга које се на територији АПВ пружају женама жртвама насиља**

У оквиру наставка политике сузбијања насиља у породично-партнерском односу и доприноса спровођењу обавеза које проистичу из Конвенције Савета Европе против насиља над женама и насиља у породици, коју је Република Србија ратификовала 2013. године, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова иницирао је израду Програма за заштиту жена од насиља у породици и партнерским односима и других облика родно заснованог насиља у Аутономној

покрајини Војводини за период 2014-2020, а који а коју је Скупштина АП Војводине усвојила 23. децембра 2014. године.

На позив овог секретаријата Завод је током 2015. године развио методологију на основу које ће се наредне године спроводити праћење квалитета општих и специјализованих услуга које се на територији АПВ пружају жртвама насиља, и иницирати измене и допуне процедура и поступака у раду свих служби у складу са резултатима процене квалитета.

У циљу доприноса спровођењу политике сузбијања насиља у породично-партнерском односу током 2015. године Завод је урадио две анализе. Прва анализа је имала за циљ да понуди приказ теоријских разматрања о примени програма намењених за рад са починиоцима насиља у породици, кроз анализу законодавног оквира Републике Србије као претпоставке за примену психосоцијалних третмана за починиоце насиља над женама у породици и партнерским односима, истицање да програме намењене починиоцима насиља треба третирати као део политике заштите жена и део интегрисаног одговора на насиље и истицање везе које насиље над женама има са насиљем над децом будући да деца и у ситуацијама када нису директне жртве насиља у породици, ипак трпе последице насиља као индиректне жртве тј. као сведоци насиља. У другој анализи је дат приказ неких модела интервенције за рад са починиоцима насиља у породици који се примењују у свету и код нас као и резултати евалуационих истраживања који говоре о ефектима примене ових програма. Обе анализе биће објављене у Зборнику радова међународне научне конференције „Савремени изазови у социјалном раду – проблеми и перспективе“ коју је организовао Факултет за медије и комуникације у сарадњи са Комором социјалне заштите, као и у Информативном билтену Асоцијације центара за социјални рад „Гласу центара“. Урађене анализе би требало за почетак да дају допринос сензибилизацији стручне јавности и доносилаца одлука за питања развоја и ових програма, као дела интегрисаног одговора на насиље над женама.

4. Стручна подршка

Као што је већ наведено у уводном излагању, у току 2015. године континуирано, у складу са Планом рада Покрајинског завода за социјалну заштиту, интензивно се радило на развијању и примени различитих видова стручне подршке пружаоцима услуга у систему социјалне заштите на територији АП Војводине. Стручном подршком били су обухваћени центри за социјални рад и установе за смештај корисника са циљем да се унапреди квалитет услуга социјалне заштите.

Едукативне радионице које је Завод реализовао као стручну подршку, евалуиране су применом евалуационих упитника које су учесници групног рада попуњавали на завршетку сваке радионице. Упитником се прикупљања мишљења и сугестије стручних радника у вези са унапређењем реализације рада, а такође је тражено да изврше оцењивање: квалитета садржаја, корисности у пракси, начина презентације, односа водитеља радионице према учесницима, услове рада итд.

Након реализације сваког стручног скупа саветнице за социјалну заштиту су сачињавале кратке извештаје и информације које су широј јавности представљене на сајту Завода.

Стручна подршка запосленима у центрима за социјални рад

Стручна подршка **водитељима случаја** пружала се континуирано током 2015. године у циљу унапређења стручних компетенција водитеља случаја у примени методе вођења случаја у центрима за социјални рад на територији АП Војводине. Завод је подршку организовао и реализовао кроз 12 стручних састанака, са 3 формиране групе, по регионалном принципу. Теме које су се обрађивале биле су одговор на исказане потребе водитеља случаја након обрађених упитника које је Завод сачинио у ту намену и проследио свим центрима за социјални рад. Теме које су обрађене:

- 1. „Старатељска заштита деце и младих у сродничким породицама – улога центра за социјални рад – пракса и изазови“** – организована су 3 округла столу, у ЦСР Пландиште, ЦСР Бечеј и ЦСР Сечањ на којима је укупно учествовало 77 стручних радника.

2. **„Рад Пријемне канцеларије у оквиру организације рада Центра за социјални рад“ са три едукације које су одржане у ЦСР Жабаљ, ЦСР Зрењанин и ЦСР Шид, обухваћено је укупно 63 стручна радника**
3. **„Процена снага корисника и мотивациони интервју“**, одржане су три радионице за стручне раднике центара за социјални рад из служба за одрасле и старе. Овим едукацијама присуствовало је укупно 64 стручна радника, а домаћини скупова су били центри за социјални рад: Стара Пазова, Врбас и Нови Бечеј.
4. **„План контаката“** едукативна радионица без провере знања, за стручне раднике службе за децу и младе центара за социјални рад са територије АП Војводине. Одржане су три радионице, присуствовало је укупно 66 водитеља случаја, а домаћини су били центри за социјални рад: Бечеј, Ковачица и Бачка Паланка.

Реализација подршке била је континуирана и временски дефинисана кроз прву и другу половину 2015. године. У складу са потребама лиценцирања стручних радника, стручна подршка се пружала кроз едукације без провере знања и округле столове, а теме које су биле обрађиване биле су пријављене Комори социјалне заштите.

Стручна подршка **супервизорима** пружала се континуирано у току године са циљем унапређења процеса супервизије, како би се непосредан рад супервизора са водитељима случаја унапредио, тако да корисници добију благовремену, ефективну и ефикасну подршку. Групе су и у овој години остале формиране по територијалном принципу, има их пет, а сваку групу чини од 10 до 18 супервизора. Свака група супервизора у току календарске године има 4 стручна скупа у пријављеној форми / округлог стола или едукације без провере знања, што је укупно 20 стручних скупова у 2015 години. Стручна подршка била је реализована тако да одговори на потребе лиценцирања супервизора, у складу са Правилником о лиценцирању стручних радника. Теме које су се обрађивале биле су инициране превасходно од стране супервизора, а по потреби и од саветница из Завода, као одговор на испитане потребе кроз евалуациони упитник или на исказане потребе супервизора у току непосредног рада са њима.

Теме које су се обрађивале током 2015. године односиле су се на:

1. Старатељски извештај
2. Улога супервизора у унутрашњем заступању

3. Како улазити у конструктивне конфликте и асертивна комуникација са клијентима у ЦСР
4. Преноћиште за бескућнике
5. Ревизија старатељства међу одраслим и старим лицима
6. Подржавајућа функција супервизора у ЦСР у превенцији развоја синдрома сагоревања на послу
7. Стручни радници као старатељи млд. лицима - обавезе и одговорности
8. Орган старатељства у поступку издавања потврда самохраним родитељима
9. Насиље у породици и институционална заштита
10. Границе компетенција супервизора и партиципација корисника у решавању проблема збрињавања корисника који прекомерно пију.
11. Поверавање малолетне деце из брачне и ванбрачне заједнице
12. Насиље у породици у спору о вршењу родитељског права
13. Унапређење комуникације на релацији супервизор – водитељ случаја са аспекта трансакционе анализе
14. Рад са починиоцима насиља у ЦСР
15. Различити приступи људским проблемима – од гатања до науке

У периоду од фебруара до децембра 2015. године одржано је укупно 18 скупова, чији су домаћини били Центри за социјални рад : Зрењанин, Сремска Митровица, Врбас, Кањижа, , Рума, Пландиште, Бачка Паланка, Бачка Топола и Мали Иђош, Опово, Кикинда, Шид, Кула, Инђија, Алибунар, Нови Сад (два пута) и Суботица (два пута).

У складу са планом рада једну тему припремиле су саветнице из Завода за свих пет група супервизора и то: „Стручна подршка супервизорима у реализацији едукативних скупова“, где су обрађене области презентовања и то кроз припрему, садржај и дизајн презентације како би она била успешна и дискусију као метод, њен циљ, изазов и питања у дискусији.

Завршна трибина за супервизоре са којом се заокружује рад у свакој календарској година и на којој присуствују сви супервизори са територије АП Војводине, одржана је у јануару 2015. године на тему: **“Изазови и добра пракса у раду супервизора**

у ЦСР". Трибина је одржана у Дечијем селу „Др Милорад Павловић“ у Сремској Каменици. На трибини је било присутно 48 супервизора.

Сарадња супервизора са Заводом одвијла се и кроз **индивидуалне консултације** које су се обављале путем личног обраћања телефоном, електронском поштом, факсом, поштом и сл. На тај начин одржавао се континуитет у сарадњи током целе године и разматрале су се индивидуалне потребе супервизора, које нису обрађене на заједничким стручним скуповима. Обраћања путем телефона, мејла, електронском поштом, факсом или поштом било је у просеку три обраћања месечно. Током пружања стручне подршке евидентирана су запажања, пратило се учешће и активности самих супервизора, као и њихово присуство и заинтересованост. Евидентирале су се теме су се предложене теме и њихова учесталост. Резултати праћења презентовани су супервизорима на завршној трибини.

Стручна подршка правницима у центрима за социјални рад и установама за смештај

У 2015 години Покрајински завод за социјалну заштиту је организовао 3 едукације без провере знања под називом: **“Учешће сродника у издржавању корисника пре и после судске одлуке”**. Наведене обуке су одобрене од стране Коморе социјалне заштите, а у реализацији истих су учествовале правнице из Центра за социјални рад Кула приказом случаја из праксе и презентацијом искуства у раду Саветовалишта за брак и породицу. Едукације су одржане у Кули, Новом Саду и Сомбору, где су центри за социјални рад обезбедили простор за рад, а обуком је укупно обухваћен 61 правник из 29 Центара за социјални рад са територије АП Војводине. Значајно је истаћи да је на наведеним стручним скуповима присуствовала и представница Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију, која је упознала учеснике са праксом другостепеног органа.

Представник Завода је учествовао на стручном скупу правника организовао Центар за социјални рад у Ковину са темом: „Одређивање личног имена детета“.

Актуелност питања лиценцирања пружалаца услуга, определила је Завод да за правнике у запослене у установама за смештај корисника организује **Округли сто: „Искуства и изазови пружалаца услуга домског смештаја у поступку за добијање лиценце“** који је одржан 08.12.2015. године у Геронтолошком центру

Бачка Паланка. На овом стручном скупу је активно учествовало 12 правника из 12 установа са територије АП Војводине и инспектор социјалне заштите из Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију.

Стручна подршка стручним радницима у установама одрасле и старије

У континуитету током 2015. године Завод је организовао едукације без провере знања за стручне раднике запослене у установама за смештај одраслих и старијих корисника. Стручном подршком били су обухваћени стручни радници из установа за смештај одраслих и старијих, како у јавном тако и приватном сектору. Сви стручни радници били су подељени у три групе, углавном руководећи се територијалним принципом и за сваку групу биле су реализоване едукације на све три наведене теме.

Циљ наведених едукација јесте јачање професионалних компетенција стручних радника за непосредни рад са корисницима и унапређење компетенција у реализацију стручних процедура. Теме које су се обрађивале резултат су испитаних потреба запослених у установама за смештај одраслих и старијих.

Реализовано је свих 9 планираних едукација и то:

1. Три едукације без провере знања под називом **„Стручна подршка стручним радницима у установама за одрасле и старије у области процене корисника“** одржане су априла месеца у: Геронтолошком центру Кикинда, Геронтолошком центру „Срем“ Рума и дому за Старе „Вила Анкора“ у Суботици. „

Укупно са три едукације је обухваћено 58 стручних радника

2. Друге три едукације без провере знања за стручне раднике из установа за одрасле и старије на реализоване су на тему **“Партиципација у свакодневном животу корисника у установи за одрасле и старије”**. Циљ едукативне радионице је био унапређење компетенција стручних радника у примени принципа и облика партиципације корисника у установама за смештај одраслих и старијих“. Обуке су одржане у установама за смештај старих лица, у Суботици, Бечеју и Бачкој Паланци. Едукацијама је присуствовало укупно 60 стручних радника из установа за одрасле и старије.

3. Последње три едукације без провере знања **„Израда индивидуалног плана услуге“** – реализоване су са циљем унапређења знања и вештина стручних радника у изради индивидуалног плана услуге. Обукама је обухваћено 54 стручних радника из државних и приватних домова за одрасле и старије на територији АП Војводине.

Обуке су одржане у: Геронтолошком центру Зрењанину, Геронтолошком центру Новом Саду и Геронтолошком центру Суботици.

Осим као организатори, саветнице из Завода су учествовале и на стручним скуповима које су организовале установе социјалне заштите Одржане три едукације без провере знања на тему „Групни рад у установама за одрасле и старије“ у организацији Геронтолошког центра Бачка Паланка. Друга два скупа одржана у Геронтолошком центру „Срем“ у Руми и трећа едукација одржана је у организацији Геронтолошког центра Мол у Ади у Дневном боравку.

4. ПРОФЕСИОНАЛНА ОБУКА И РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА 2015.

У складу са стратешким циљем Завод за професионалну обуку а који предвиђа активни допринос у професионалном развоју актера у систему социјалне заштите и то унапређивањем њихових стручних компетенција.

Праћење стања стручног усавршавања актера у систему соц. заштите ради планирања стручног усавршавања

У циљу редовног испитивања потреба запослених у систему социјалне заштите за акредитованим обукама, 2015. године је спроведено испитивање потреба за акредитованим обукама у установама социјалне заштите у АП Војводини. Подаци су добијени од 39 центара за социјални рад, 6 установа за смештај деце и младих, 13 геронтолошких центара и домова за старије и 3 установе за смештај лица ометена у менталном развоју и душевно оболела у Војводини. Подаци се односе на број потенцијалних учесника. Прикупљени су и подаци о свим реализованим акредитованим обукама у установама социјалне заштите у АП Војводине.

У склопу реализације Темпус пројекта, Завод је укључен у рад радне групе за планирање и израду програма основних студија социјалног рада на Филозофском факултету, Универзитета у Новом Саду.

Завод је подржао и промовисао увећење новог студијског програма на мастер академским студијама - Социјални рад на Правном факултету, Универзитета у Новом Саду. Мастер академске студије могу уписати, поред правника и они која су дипломирали на сродним факултетима, друштвено-хуманистичких наука.

Организација и реализација стручног усавршавања актера у систему социјалне заштите ради стицања знања и развијања вештина

Заводу је, одлуком Одбора за акредитацију, акредитован програм обуке „Покретање услуге лични пратилац детета“. Општи циљ програма је изградња капацитета пружаоца услуга потребних за реализацију услуге Лични пратилац детета. Циљна група су покретачи и пружаоци услуге Лични пратилац детета и особе које ће бити ангажоване као лични пратиоци детета, односно реализатори ове услуге. Планирани програм обуке изводи се у трајању од три дана, односно укупно 24 радних часова.

У 2015. години успешно су реализоване следеће акредитоване обуке Завода:

1. Дводневна обука " Покретање услуге помоћ у кући за децу са сметњама у развоју и њихове породице" , реализована је од 24. до 25.10.2015. године, у Панчеву .
2. Једнодневна обука „Превенција синдрома сагоревања код професионалаца у социјалној заштити“ реализована је 29.10.2015. у Новом Саду наручилац је био ШОСО „Милан Петровић“
3. Дводневна обука „Интерни мониторинг и евалуација у систему социјалне заштите“ реализована је у октобру и новембру 2015. за пружаоце локалних услуга града Панчева.

Током 2015. саветници Завода су имали прилике да учествују у неколико обука у складу са планом стручног усавршавања Завода.

Саветници Завода су ове године учествовали у следећим акредитованим обукама:

1. "Програм припреме и обуке будућих хранитеља - Сигурним кораком до хранитељства"
2. "Становање уз подршку – теоријски и практични аспекти пружања услуге"
3. „Улога центра за социјални рад и других пружалаца услуга социјалне заштите у примени васпитних налога“

Саветници Завода су учествовали и у обукама које нису акредитоване:

1. 4 модула напредног коучинга који је организован од стране GIZ Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH и Станиславе Видовић
2. Четвородневна обука за тренере под називом "Примена индикатора за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима". Обука је била једна

- од активности у пројекту "Јачање системског партнерства у имплементацији Националне стратегије за борбу против трговине људима
3. Петодневна обука „Развој капацитета система за борбу против занемаривања, насиља, злостављања и злоупотребе деце путем Интернета“ у организацији Либера у Хајдукову.
 4. Једнодневни семинар „Примена васпитних налога у систему социјалне заштите“ (појам, сврха и примери добре праксе) у организацији центра за економска истраживања реализован у Хотел „Србија“, Београд,
 5. Обука "Злостављана деца – жртве и сведоци" реализатор је била проф др Гордана Буљан Фландер одржана 12.05. – 15. 05. 2015. у Дечијем селу Сремска Каменица
 6. Дводневни семинар „Јачање система социјалне заштите у циљу заштите деце избеглица/миграната у екстремном ризику“ у организацији Уницеф-а, УНХЦР-а и ресорног министарства
 7. Једнодневна обука за противпожарну заштиту- 02.04.2015.- Нови Сад

Завод је учествовао на међународном стручном скупу који је организован у оквиру Регионалне конференције – „За зеру више“ са темом „Сагоревање на послу“ . Стручни скуп је одржан 2.09.2015. у Новом Бечеју а организатори су: Дом за смештај душевно оболелих лица „Свети Василије Острошки – Чудотворац“ Нови Бечеј, као и Дом старих „Грабовац“ из Рисна, Социјално- Геријатријски центар из Бања Луке и Дом „Данице Вогринец“ из Марибора.

У оквиру овог програма одржала три едукације(мај јуни 2015) у Новом Саду, Кикинди и Панчеву за представнике стручних радника центара за социјални рад, полиције и школства

На Сабор стручних радника запослених у социјалној заштити социјалне заштите" у организацији Удружења стручних радника 05.11.- 06.11.2015." представнице Завода презентовале су резултате пројекта "Развој сродничког хранитељства, подељене бриге за децу са сметњама у развоју и културно компетентне праксе у социјалном раду"

Представници Завода су учествовали на Конференција "Јачање система социјалне заштите у циљу заштите деце избеглица и миграната у екстремном ризику" 27.11. и 28.11.2015. у Суботица.

Запослени у Завод су учествовали у својству учесника и организатора на стручним скуповима, округлим столовима, фокус групама, трибинама, конференцијама и у стручним посетама које су организовани у оквиру пројеката NET AGE и "Развој сродничког хранитељства, подељене бриге за децу са сметњама у развоју и културно компетентне праксе у социјалном раду". О пројектним активностима Завода ће бити речи у посебном поглављу.

У склопу планираних активности представници Завода су учествовали још на више од 20 семинара, стручних скупова, округлих столова, конференција које су организовале друге институције, установе и НВО, све у сврху размене информација о реформским решењима, савременим стручним гледиштима, теоријским и практичним сазнањима из области социјалне заштите и других блиских области.

Завод је као члан конзорцијума, који чине World Vision Аустрија, Агроинвест фондација Србија и Мрежа организација за децу Србије а у оквиру пројекта "Заједнице за децу" подржао израду приручника за локалну заједницу „Умрежавање према моделу усмереном ка детету“. Целокупни пројекат је финансирала Европска Унија у оквиру програма CSF Србија и Аустријска развојна агенција. Приручник је припремио ауторски тим WEBIN, а бави се умрежавањем актера и јачањем интерсекторске сарадње са циљем унепређења услуга за децу. Намењен је свим актерима за децу у заједници: општинским и градским управама, предшколским установама, школама, невладиним организацијама, саветима родитеља, центрима за социјални рад, установама социјалне заштите и другим актерима.

Допринос Завода унапређењу реализације акредитованих програма обуке

Завод је у сарадњи са Републичким заводом за социјалну заштиту учествовао у редовној процени квалитета реализације акредитованих програма обуке. У току 2015. године извршено је две процене квалитета реализације акредитованих обука и то „Програм обуке кандидата за обављање помоћи у кући и кућне неге за стара лица“ и „Подршка жртвама трговине људима у систему социјалне заштите – Откривање, процена потреба и планирање подршке“ и уредно доставио извештаје РЗСЗ и ауторима акредитоване обуке.

6. Информисање, промоција, подршка

Област информисања је током 2015. године обухватала, пре свега, квалитетно и благовремено информисање актера у систему социјалне заштите, али и шире јавности. У оквиру промоције савременог приступа услугама у систему социјалне заштите, Завод је редовно, са свим заинтересованим странама комуницирао ради информисања о реализованим активностима и њиховом утицају на пружаоце услуга и кориснике у систему социјалне заштите.

Током 2015. године, област информисања, промоције и подршке је и даље осавременјивана и унапређивана. У току године, активности смо реализовали ослањајући се на актуелни Стратешки план наше установе (2012-2015.).

Допринос остваривању стратешког циља за ову област: **повећање видљивости, повезивање и умрежавање актера интегралне социјалне заштите кроз информисање, промоцију и подршку** реализован је кроз специфичне циљеве и низ реализованих активности.

- **Повећање видљивости и доступности иновативних и актуелних информација у систему социјалне заштите**

Током 2015. године, видљивост активности Покрајинског завода за социјалну заштиту повећана је унапређењем и свакодневним ажурирањем веб сајта www.pzsz.gov.rs. Постављане су све релевантне информације које су од значаја за Завод и за цео систем социјалне заштите. Информације које су превладавале на сајту Завода током 2015. године углавном се односе на кратке извештаје о реализованим едукацијама и стручној подршци професионалцима из система коју пружа Завод, као и осталим активностима попут округлих столова, састанака радних група у којима Завод учествује.

На сајту је редовно ажуриран Календар догађања, где смо увели нову праксу, да обележавамо све активности које Завод реализује и у којима учествује, у циљу лакшег праћења дешавања у систему социјалне заштите и бољој информисаности запослених и посетиоца сајта.

Ажуриране су и фотографије са свих догађаја и уз готово сваки текст је постављене су фотографије. За поједине значајније догађаје креирана је и фотогалерија. Постављени су и аудио визуелни записи гостовања у телевизијским или радио емисијма, као и снимци са различитих догађаја. Током 2015. године, медијски су биле веома пропраћене активности у којима је Завод учествовао или је био организатор, као што су трибина „Лични пратилац и педагошки асистент“ и округли сто „Циљеви одрживог развоја“.

Редовно су објављиване информације о свакодневном раду Завода, али и информације из система социјалне заштите које смо сматрали значајним за ширу стручну јавност и све заинтересоване посетиоце нашег сајта: информација о покретању мастер адемских студија – Социјални рад, на Правном факултету у Новом Саду; почетку рада Центра за породични смештај и усвојење у Новом Саду; корисни приручници; информације о акредитованим програмима обуке; информације о актуелним конкурсима из области социјалне заштите који су намењени покретању и развијању услуга у систему социјалне заштите.

Сајт је и даље врло актуелан и наши партнери га посећују, па често добијамо позитивне повратне информације као и молбе за ажурирањем података, ако је до неких промена у међувремено дошло. У сарадњи са Агенцијом за развој и пројектовање информационих система „e-vision“, перформансе сајта су и током 2015. године унапређиване.

Такође, на сајт смо постављали све значајне анализе и извештаје које је Завод припремао током године, а који заслужују пажњу шире јавности, као и смернице за развој услуге повременог породичног смештаја.

Поред сајта, током 2015. године обновљена је и употпуњена листа контаката медија са којима Завод сарађује па су наше активности биле медијски пропраћене од стране више радио- телевизијских кућа, дневне штампе и магазина.

- **Унапређење функционалности мреже и размена информација међу заинтересованим актерима у области социјалне заштите**

Као и претходних година, и током 2015. године, електронска пошта је била доминантан начин размене информације. Завод је пружао подршку установама социјалне заштите у интензивнијој примени овог вида комуникације. Установе примењују овај вид комуникације и то знатно олакшава посао.

Настављена је успешна комуникација и сарадња са органима, организацијама и институцијама које нису из система социјалне заштите. Побољшана је комуникација са организацијама цивилног друштва (ОЦД) и употпуњена листа контаката ОЦД, тако да и оне ажурније добијају вести из система.

- **Пружање подршке пружаоцима услуга у унапређењу њихових капацитета за информисање**

Као и претходних година, и током 2015. године, Покрајински завод је партнер Канцеларији за инклузију Рома, у објављивању часописа „Декада Рома у АП Војводини“, тако да су у сваком броју заступљени наши текстови у поглављу које се односи на социјалну заштиту. Завод је пружао подршку у информисању о активностима у систему социјалне заштите, како установама и ОЦД, тако и осталим организацијама које нису из система попут Правног факултета у Новом Саду.

Директорка Завода, као и остале колеге су у више наврата у току 2015. године имали прилику да говоре у медијима о актуелним дешавањима у области социјалне заштите.

7. Друге активности

У оквиру стратешког циља: **Унапређење и развој социјалне политике и социјалне заштите користећи вредности промовисане међународним документима, развијање знања и преке других земаља као и ресурсе државног система, грађанских иницијатива, јавних служби и научних институција** реализоване су следеће активности:

Мониторинг локалних услуга

Покрајински завод за социјалну заштиту, мимо планираних активности, конкурисао је за мониторинг локалних услуга у Граду Панчеву и прошао на расписаном конкурс од стране Градске управе из Панчева.

Општи циљ програма је унапређење квалитета услуга социјалне заштите и квалитета стручног рада пружалаца услуга, на локалном нивоу, у Граду Панчеву.

Специфични циљеви и активности програма односе се на:

1. Пружање стручне подршке пружаоцима услуга
2. Иновативност у предлагању мера за побољшање квалитета стручног рада
3. Анализа степена остварености стандарда у складу Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите („Сл. гласник РС“, бр. 42/2013.)
4. Анализа елемената партиципативности у услугама, као и поштовања људских и мањинских права
5. Едукација локалних пружалаца услуга да самостално раде интерни мониторинг и евалуацију услуга,
6. Теме: партиципација, људска и мањинска права, стрес и синдром сагоревања код запослених у социјалној заштити и др. теме које се покажу као потреба пружаоцима услуга..

Мониторингом је било обухваћено осам пружалаца услуга и то:

1. **Прихватилиште за децу и младе**, пружалац услуге Дом за децу и младе без родитељског старања „Споменак“ из Панчева,
2. **Услуга становања уз подршку за младе који напуштају систем социјалне заштите** пружалац услуге Дом за децу и младе без родитељског старања „Споменак“ из Панчева

3. **Дневни боравак за децу, младе и одрасле са тешкоћама у развоју**, пружалац услуге Дом за лица ментално ометена у развоју „Срце у Јабуци“
4. **Дневни боравак за децу и младе са тешкоћама у развоју** „Невен“, пружалац услуге Школа за основно и средње образовање „Мара Мандић“ у Панчеву,
5. **Становање уз подршку за младе и одрасле са интелектуалним тешкоћама**, пружалац услуге Удружење „На пола пута“, у Панчеву,
6. **Ургентни породични смештај деце и младих**, пружалац услуге Центар за социјални рад „Солидарност“ из Панчева,
7. **Услуге помоћ у кући и дневни боравак за одрасла и старија лица**, пружалац услуге Геронтолошки центар у Панчеву
8. **Услуга привремени смештај и саветовање жена и деце жртава породичног насиља - Сигурна кућа – склониште за жене и децу жртве породичног насиља у Граду Панчеву**, пружалац услуге Центар за социјални рад „Солидарност“ из Панчева.

- Мониторинг и евалуација ове услуге рађени су кроз: увид у документацију и евиденцију пружаоца услуге и корисника, стручну подршку у примени процедура дефинисаних правилницима, теренске посете ургентним хранитељским породицама и испитивањем задовољста ургентних хранитељских породица подршком коју пружа ЦСР.
- Мониторинг услуге подразумевао је и **израду методологије** за реализацију мониторинга и евалуације услуге ургентног породичног смештаја (упитник за мониторинг и евалуацију услуге) као и **израду упитника** за испитивање задовољства ургентних хранитељских породица пруженим услугама и подршком од стране ЦСР Панчево.

Мониторинг је реализован кроз утврђену методологију од стране Завода и то менторске посете, сваком од пружалаца услуге, након чега су сачињени појединачни извештаји о сагледаном стању за сваку услугу. Завршна посета обухватила је и испитивање задовољства корисника пруженом услугом. На основу појединачних извештаја за сваку од услуга сачињен је обједињени извештај који ће чинити свеобухватан извештај ка наручиоцу посла Граду Панчеву.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Пројектне активности Завода

Покрајински завод за социјалну заштиту реализује у партнерству са Уницефом пројекат „Развој сродничког хранитељства, подељене бриге за децу са сметњама у развоју и културно компетентне праксе„. Реализацијом пројектних активности током 2015. године обухваћене су следеће планиране активности:

1. **Активности на развоју повремених породичних смештаја за децу са сметњама у развоју**

У циљу сагледавања перцепције подељене бриге као облика породичног смештаја за децу са сметњама у развоју, као и могућности развоја и унапређивања овог облика заштите, организоване су и реализоване укупно 2 фокус групе у Новом Саду, и Крагујевцу. Покрајински завод за социјалну заштиту сачинио је ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ИСТРАЖИВАЊА О УСЛУЗИ ПОДЕЉЕНА БРИГА.

Организовање дводневног консултативног састанка/радионице са представницима заинтересованих страна на тему развоја подељене бриге

. У раду су учествовали директори пилот центара за социјални рад у локалним срединама у којима се пилотира услуга (Нови Сад, Београд, Ниш и Крагујевац) као и координатори активности пилотирања услуге, такође учествовали су представници ЦПСУ-а као партнера у реализацији локалних пројеката, РЗСЗ, Удружења стручних радника и представници Покрајинског завода и Уницефа. На дводневном састанку дефинисани су полазне основе за израду смерница за услугу повремених хранитељства и дефинисани кораци у процесу пилотирања услуге. Посебно се радна група бавила анализом стварања предуслова за отпочињање процеса пилотирања.

Израда смерница за развој подељене бриге као облика породичног смештаја за децу са сметњама у развоју

ПЗСЗ организовао је и водио иницијални састанак Радне групе за израду смерница за повремене породичне смештај за децу са сметњама у развоју/подељена брига који је одржан 19.02.2015.године. Радна група за израду смерница за подељену бригу има 11 чланова. Чине је представници пилот ЦСР и ЦПСУ из Новог Сада, Београда, Ниша и Крагујејвца као и представник РЗС, Удружења стручних радника и надлежног Министарства. Покрајински завод учествовао је на свим састанцима Радне групе који су превасходно имали за циљ усаглашавања ставова и анализу писаних продуката, а које су чланова радне групе сачинили појединачно или радећи у пару. Као резултат рада радне групе сачињен је први драфт, радна верзија Смерница за услугу повремених хранитељства која је достављена Уницефу и представља основу за пилотирање услуге у пилот срединама.

Менторске посете - Менторске посете реализују се у срединама у којима се пилотира услуга повременог хранитељства. Менторске посете осим пружања стручне подршке стручним радницима ангажованим у пилотирању услуге имају за циљ и прикупљање информација о току реализације услуге, тешкоћама и примерима добре праксе. На основу модела за мониторинг који је предложио екстерни експерт проф др Невенка Жегарац, саветнице за социјалну заштиту сачиниле су упитник који је служио као основа за прикупљање података и вођење разговора са стручним радницима у ЦСР и ЦПСУ. Реализација менторских посета започела је јуна 2015 године са почетком активности на пилотирању услуге повременог породичног смештаја. У 2015 години Покрајински завод је реализовао укупно 16 менторских посета. О свакој појединачној посети сачињен је извештај који се доставља Уницефу.

- Покрајински завод је током новембра месеца 2015. године организовао **4 округла стола под називом „ Повремени породични смештај – искуства у процесу пилотирања услуге“** (Новом Саду, Крагујевцу, Београду и Нишу) са циљем информисања стручне јавности о искуствима у процесу пилотирања услуге повременог хранитељства, представљање нацрта смерница и разматрање дилема са колегама из ЦСПУ и ЦСР. На округлим столовима који су пријављени Комори социјалне заштите, присуствовало укупно 111 стручних радника из 32 центра за социјални рад и 5 центра за породични смештај и усвојење. Округли столови окупили су представнике ЦСР и ЦПСУ по регионима.

2. Активности на развоју сродничког хранитељства

- Организовање и реализовање две фокус групе са старатељима и сродничким хранитељима у Крагујевцу и Београду. Извештаји о реализованим фокус групама презентовани су на дводневном састанку на Златибору.

Организовање иницијалног састанка Радне групе за израду смерница за сродничко хранитељство.

Организовање дводневног консултативног састанка/радионице са представницима заинтересованих страна на тему развоја сродничког хранитељства На Златибору у На дводневној радионици, која је пријављена Комори социјалне заштите као округли сто, присуствовало је 10 од укупно 11 чланова радне групе за израду смерница за сродничко хранитељство, представници Покрајинског завода као организатори скупа и носиоци пројекта и представник Уницефа.

- Учешће на састанцима Радне групе за израду смерница за сродничко хранитељство.

Организовање и реализација 4 округла стола – октобра месеца под називом „Уједначавање стручних поступака у реализацији сродничког хранитељства“ Округли столови одржани су у Нишу, Новом Саду, Крагујевци Београду,

Округлим столовима присуствовали су стручни радници из 36 центара за социјални рад и 4 центра за породични смештај и усвојење, укупно 89 учесника.

3. Активности на развоју културно компетентне праксе у социјалном раду

- Израда анализе о месту и улози друштвених центара у систему социјалне заштите

Покрајински завод за социјалну заштиту реализовао је у партнерству са Уницефом пројекат под називом **Развој сродничког хранитељства, подељене бриге за децу са сметњама у развоју и културно компетентне праксе** следећих активности:

Учешће представника Завода у Пројекту ИПА 2013 „Јачање система правосуђа и социјалне заштите како би се унапредила дечија заштита у Србији“ (2014 – 2017), који финансира ЕУ а реализују у партнерству Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство правде и УНИЦЕФ. Тема: Унапређење исхода у циљу јачања породица са децом која живе у вишеструкој депривацији у ризику од измештања из породица“.

Учешће на стручном скупу „Сабор социјалне заштите“ у организацији Удружења стручних радника социјалне заштите од 05 до 06.11.2015.године, где је представник Завода је презентовао о развоју сродничког хранитељства.

Реализација пројекта „Развој ургентног хранитељства и припрема система социјалне заштите за оснивање и почетак рада центара за породични смештај и усвојење у АП Војводини“, обухватила је следеће активности:

Информисање и припрема 41 центара за социјални рад у АП Војводини за оснивање и почетак рада ЦПСУ Нови Сад –реализацијом округлих стола.

Одржано 5 стручних скупова у склопу Пројекта „Улога социјално одговорног пословања у подршци женама са искуством породичног и партнерског насиља“ у коме је Покрајински завод за социјалну заштиту партнер са Унијом послодаваца Војводине. Циљ: Борба против породичног и партнерског насиља кроз развијање организација цивилног друштва и послодаваца.

Учешће представнице Завода у раду Радне група за услугу породични сарадник – организатор Републички завод за социјалну заштиту, Београд – повезивање ове услуге са услугом повремени породични смештај.

У склопу Темпус пројекта организована је Трибина на тему: Образовање социјалних радника – стандарди у образовању социјалних радника. Трибина одржана на ФПН у Београду у сарадњи са Комором социјалне заштите.

Представнице Покрајинског завода за социјалну заштиту одржале фокус групу са професионалцима у социјалној заштити (владин и цивилни сектор) - Изградња капацитета запослених и ангажованих у социјалним службама за заштиту деце – мапирање у Југоисточној Европи – ЦСР Нови Сад.

Представници Завода су присуствовали Октобарским сусретима у социјалној заштити, традиционални сусрети у Нишу. Тема сусрета: Деца и млади као део система- заштита или секундарна трауматизација“.

На Сабору стручних радника представнице ПЗСЗ презентовале услугу повремени породичног смештаја и упознале учеснике са искуствима из процеса пилотирања. Поред програмског садржаја који је био посвећен препознавању значаја развоја услуга намењених подршци природној породици, са циљем спречавања издвајања деце.

Директор
Рада Митровић